

**UCHWAŁA NR VII/112/2015
RADY GMINY STĘŻYCA**

z dnia 15 września 2015 r.

**w sprawie wyrażenia zgody na wykonanie badań naukowych na pomnikach przyrody na terenie gminy
Stężyca**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 594 z późn. zm.) oraz art. 45 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. 2013 r., poz. 627 z późn. zm.), uchwała się, co następuje:

§ 1. Wyraża się zgodę na wykonanie badań naukowych na pomniku przyrody (jednym głazie narzutowym), położonym na terenie gminy Stężyca w okolicy wsi Stare Łosienice (tzw. „Łosienicki Kamień”), pod warunkiem zachowania niżej wymienionych procedur:

- prowadzenie badań naukowych zgodnie z opisem planowanej procedury badawczej, wskazanej w załączniku do uchwały;

- po uzyskaniu zgody regionalnego dyrektora ochrony środowiska bądź generalnego dyrektora ochrony środowiska (art. 56 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody) na odstępstwa od zakazów zawartych w art. 51 ust. 1 i art. 52 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody, w przypadku stwierdzenia w trakcie prowadzenia badań naukowych gatunków objętych ochroną gatunkową, ich siedlisk, ostoi bądź gniazd;

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy
Stężyca

Stefan Literski

Opis planowanych działań

Opis planowanej procedury badawczej.

Badania planowane w ramach projektu badawczego „Recesja ostatniego lądolodu skandynawskiego w Polsce w świetle datowania głazów narzutowych metodą izotopu kosmogenicznego (DatErr)” będą polegały na pomiarach i opisie głazu, testach twardości oraz pobraniu niewielkiej próbki budujących ją skał do badań laboratoryjnych. Pomiary i opis głazów będą obejmowały:

- dokładne określenie położenia i wymiarów obiektu oraz identyfikację typu budujących go skał,
- opis innych cech, tj. obecność bioty epileptycznej (mchy, porosty) oraz rzeźba powierzchni (rysy lodowcowe, ślady działalności człowieka).

Testowanie twardości (stopnia zwietrzenia) głazu wykonane zostanie przy użyciu specjalistycznej aparatury (tzw. młotek Schmidta) i nie pozostawi trwałych śladów na powierzchni skały. W żadnej mierze nie spowoduje ono uszkodzenia badanego obiektu. Z kolei następną czynność — pobranie próbki materiału skalnego do badań laboratoryjnych (darowanie momentu wytopienia się głazu z lądolodu) będzie polegać na odspojeniu niewielkiej ilości skały (do ok. 200 g) z powierzchni badanego głazu przy użyciu specjalnego ręcznego próbnika, którego zasada działania gwarantuje minimalną inwazyjność. Znaczne uszkodzenie głazu, które mogłoby wpłynąć na obniżenie jego wizualnej atrakcyjności jest w tym wypadku wykluczone. Podobnie, zakłada się przeprowadzenie badań tak, aby wykluczyć lub zminimalizować ich ewentualny wpływ na chronione gatunki mchów, porostów, grzybów lub innych organizmów, porastających powierzchnie analizowanych głazów. Ślad po pobraniu próbki skały będzie obejmować obszar na górnej powierzchni głazu o średnicy rzędu kilku centymetrów i o głębokości rzędu kilku-kilkunastu milimetrów. Można się spodziewać, że w przypadku głazów porośniętych biotą epileptyczną, zwłaszcza mchami, miejsce to zostanie przez nie szybko zasiedlone w trakcie kolejnych okresów wegetacyjnych.

Uzasadnienie

Pan Karol Tylmann. Zakład Geologii Morza w Gdyni, Uniwersytet Gdański, zwrócił się do Rady Gminy w Stężycy o wyrażenie zgody na wykonanie badań naukowych na pomniku przyrody (jednym głazie narzutowym), położonym na terenie gminy Stężycy w okolicy wsi Stare Łosienice (tzw. "Łosienicki Kamień,,), w ramach planowanego projektu Narodowego Centrum Nauki pt. „Recesja ostatniego lądolodu skandynawskiego w Polsce w świetle datowania głazów narzutowych metodą izotopu kosmogonicznego ⁴⁰K (DatErr)". Realizację projektu zaplanowano na lata 2015-2017. Badania naukowe na pomniku przyrody polegały będą na pomiarach i opisie głazów, testach ich twardości oraz pobraniu niewielkiej próbki budujących je skał do badań laboratoryjnych.

Zgodnie z art. 45 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r., poz. 627, z późn. zm.) w stosunku do pomnika przyrody może być wprowadzony zakaz niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obiektu lub obszaru. Wykonywanie badań naukowych na głazach narzutowych może wiązać się z możliwością złamania tego zakazu.

Zakaz, o którym mowa nie dotyczy prac wykonywanych na potrzeby ochrony przyrody po uzgodnieniu z organem ustanawiającym daną formę ochrony przyrody - art. 45 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Zgodnie z art. 44 ust. 1 wymienionej ustawy, ustanawianie pomników przyrody następuje w drodze uchwały rady gminy.

W efekcie badań naukowych ustalony zostanie wiek głazów narzutowych, chronologia uwalniania terenu od pokrywy ostatniego lądolodu, charakterystyka geologiczna głazów. Uzyskane wyniki badań wzbogacą informacje odnośnie środowiska przyrodniczego regionu, w którym się znajdują, kształtowania jego krajobrazu podczas ostatniego zlodowacenia oraz do zwiększenia atrakcyjności głazów pomnikowych, co wzmocni podstawy ich ochrony.

W świetle powyższego podjęcie niniejszej uchwały jest zasadne.